

Dato: 30. august 2024
Journalnummer.: 24-6080-000503
LENALN

Notat om resultatet af de fysiske pesticidkontroller for kontrolåret 2023

Dette notat beskriver resultaterne af den fysiske pesticidkontrol, som Landbrugsstyrelsen gennemfører på vegne af Miljøstyrelsen.

Resultaterne viser overordnet, at antallet af kontroller, hvor der konstateres overtrædelser af pesticidreglerne, er på niveau med tidligere år. Regelefterlevelsen hos de professionelle brugere af pesticider ses således til at ligge på et stabilt niveau. Besiddelse af ikke godkendte midler er den overtrædelse, som oftest konstateres på de fysiske kontroller, hvilket også er i tråd med tidligere års kontrolfund, men der ses stadig også mange overtrædelser af kravet om udfyldelse af IPM-skema.

Notatet er udarbejdet som orientering til Miljøstyrelsen og til brug internt i Landbrugsstyrelsen.

Baggrund

Landbrugsstyrelsen udfører på vegne af Miljøstyrelsen den fysiske kontrol med håndtering, anvendelse og opbevaring af plantebeskyttelsesmidler hos de professionelle brugere.

Landbrugsstyrelsen har i kontrolåret 2023 gennemført i alt 612¹ pesticidkontroller, svarende til den økonomiske ramme for området.

379 af disse kontroller er gennemført i forbindelse med Landbrugsstyrelsens konditionalitets(KON)-/krydsoverensstemmelses(KO)kontroller, hvor der føres kontrol med landbrugere, der har søgt landbrugsstøtte. 218 manuelt udtrukne kontroller er blevet udvalgt via en risikobaseret udtagning. Derudover er der gennemført 15 kontroller på baggrund af f.eks. anmeldelser, som er indgået til Miljøstyrelsen/Landbrugsstyrelsen fra borgere, andre myndigheder osv.

Gennemgang af resultaterne

Resultaterne af kontrollerne for 2023 fremgår af tabel 1. Resultaterne sammenholdt med tidligere års resultater fremgår af hhv. bilag 1 og 2.

Tabel 1: Antal kontroller og overtrædelser fordelt på type af overtrædelser i 2023

Det totale antal pesticidkontroller		612
Antal kontroller uden overtrædelser		379 = 61,9 %
Antal kontroller med overtrædelser		233 = 38,1 %
Antal overtrædelser inden for hovedområder i alt (Der kan være overtrædelser inden for flere områder på hver kontrol)		379
Fordeling af overtrædelser på hovedområder (Der	Overtrædelser vedr. opbevaring af plantebeskyttelsesmidler	21 = 3,4 %
	Besiddelse af ikke godkendte midler (tidligere godkendte midler i DK)	102 = 16,7 %

¹ X:\Særlig kontrol\Team Konditionalitet og Krydsoverensstemmelse\Pesticid\2023\Endelig opgørelse over kontrollen 2023

kan være flere overtrædelser inden for hvert hovedområde)	Besiddelse af udenlandsk middel	5 = 0,8 %
	Overtrædelser vedr. sprøjtejournal	60 = 9,8 %
	Overtrædelser vedr. anvendelse af midler	23 = 3,8 %
	Overtrædelser vedr. vaske- og påfyldepladser	34 = 5,6 %
	Overtrædelser vedr. autorisation	19 = 3,1 %
	Overtrædelser vedr. besiddelse af giftige og meget giftige midler uden autorisation	5 = 0,8 %
	Overtrædelser vedr. syn af sprøjter	43 = 7,0 %
	Overtrædelser vedr. IPM skema	67 = 10,9 %

Der er konstateret overtrædelser (én eller flere) på 38,1 % af kontrollerne, svarende til 233 kontroller. Dette svarer til overtrædelsesprocenten fra de sidste år. I kontrolåret 2022 var overtrædelsesprocenten 38,8 % og i 2021 var den 39,2 %.

Opgørelsen for kontrolåret 2023 viser også, at hovedparten af overtrædelserne fortsat vedrører besiddelse af ulovlige midler, som tidligere har været godkendt i Danmark, og som ikke er bortskaffet ved godkendelsens udløb. På ca. 17 % af alle pesticidkontroller konstateres således midler, som ikke længere er godkendt.

I 2021 blev der indført et nyt kontrolområde som en del af landbrugsstyrelsens kontrol med plantebeskyttelsesmidler. Landbrugsstyrelsen har således fra 2021 kontrolleret landbrugernes udfyldelse af det lovpligtige IPM-skema. Resultatet fra 2022 viste, at 13,8 % af alle kontrollerede virksomheder ikke havde udfyldt skemaet. Overtrædelsesprocenten i 2023 ligger på 10,9 %, hvilket kan tyde på, at landbrugerne er blevet en lille smule bedre til at huske at få udfyldt skemaet.

Der konstateres generelt færre overtrædelser på KON-/KO-pesticidkontrollerne end på de nationalt risikoudpegede kontroller. Fordelingen af antallet af kontroller på baggrund af udtræksårsag fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Antal kontroller og overtrædelser fordelt på udtræksårsag

	2022		
	Antal kontroller i alt	OK-kontroller	Kontroller med fejl
KON-/KO-pesticid-kontroller	379	249 = 65,7 %	130 = 34,3 %
Nationale risikoudpegede kontroller	233	130 = 55,8 %	103 = 44,2 %

Tallene er uddybet i bilag 2.

Resultaterne viser, at overtrædelsesprocenten stadig er højere for de nationale risikoudpegede kontroller end for de kontroller, der er udtaget via KON-/KO-kontrollen, hvilket tyder på, at risikoudpegningen virker efter hensigten.

Overtrædelsesprocenten på KON-/KO-pesticidkontrollerne er steget en smule siden sidste kontrolår og generelt har overtrædelsesprocenten på disse kontroller været stigende siden kontrol af IPM-skemaet blev en del af kontrollen. En del af stigningen kan således med stor sandsynlighed tilskrives det nye krav til landbrugerne om udfyldelse af IPM-skemaet. Da KON/KO-populationen kun består af landbrugere, der søger landbrugsstøtte, udgør virksomheder, der skal udfylde IPM-skemaet, en meget stor andel af denne

population. IPM-skemaet ikke er lovpligtigt i andre brancher, der anvender plantebeskyttelsesmidler, hvilket medfører, at dette kontrolkrav ikke er relevant på virksomheder, som ikke søger landbrugsstøtte.

Ved at udvide pesticidkontrollen med nye krav løbende, kan det være svært at sammenligne resultaterne fra år til år. Alt andet lige, ville forventningen til effekten af kontrollen være, at antallet af overtrædelser ville falde hen over årene, men f.eks. indførelse af krav om udfyldelse af IPM-skemaet medfører, at niveauet af overtrædelser fortsat ligger højt.

Fordelingen af de nationale risikoudpegede kontroller fordelt på specifikke udtræksårsager fremgår af bilag 2.

Konklusion

Resultaterne viser overordnet, at antallet af kontroller, hvor der konstateres overtrædelser af pesticidreglerne, er på niveau med tidligere år. Regelefterlevelsen hos de professionelle brugere af pesticider ser således ud til at ligge stabilt. Besiddelse af ikke godkendte midler er den overtrædelse, som oftest konstateres på de fysiske kontroller, hvilket også er i tråd med tidligere års kontrolfund, men der ses også mange overtrædelser af kravet om udfyldelse af IPM-skema.

Videre proces

Afreporteringen forventes afsluttet med dette notat.

Bilag 1: Antal kontroller og overtrædelser fordelt på type af overtrædelser og kontrolår

	2023	2022	2021	2020 ²	2019/2020
Det totale antal pesticidkontroller	612	644	566	422	736
Antal kontroller uden overtrædelser	379 = 61,9 %	394 = 61,2 %	344 = 60,8 %	311 = 73,7 %	447 = 61 %
Antal kontroller med overtrædelser	233 = 38,1 %	250 = 38,8 %	222 = 39,2 %	111 = 26,3 %	289 = 39 %
Antal overtrædelser i alt (Der kan være overtrædelser inden for flere områder på hver kontrol)	379	416	394	208	590
Antallet af overtrædelser (fordelt på hovedområder) pr. kontrol med overtrædelse	1,63	1,66	1,77	1,87	2,04
Forde- ling af overtræ- delser på hoved- områder (Der kan være flere overtræ- delser inden for hvert ho- vedom- råde)					
Overtrædelser vedr. opbevaring af plantebeskyttelsesmidler	21 = 3,4 %	25 = 3,9 %	41 = 7,2 %	22 = 5,2 %	66 = 9,0 %
Besiddelse af ikke godkendte midler (tidligere godkendte midler i DK)	102 = 16,7 %	105 = 16,3 %	133 = 23,5 %	72 = 17,1 %	167 = 22,7 %
Besiddelse af udenlandsk middel	5 = 0,8 %	11 = 1,7 %	8 = 1,4 %	4 = 0,9 %	19 = 2,6 %
Overtrædelser vedr. sprøjtejournal	60 = 9,8 %	40 = 6,2 %	34 = 6,0 %	21 = 5,0 %	74 = 10,0 %
Overtrædelser vedr. anvendelse af midler	23 = 3,8 %	51 = 7,9 %	45 = 8,0 %	17 = 4,0 %	79 = 10,7 %
Overtrædelser vedr. vaske- og påfyl- depladser	34 = 5,6 %	39 = 6,1 %	42 = 7,4 %	25 = 5,7 %	69 = 9,4 %
Overtrædelser vedr. autorisation	19 = 3,1 %	18 = 2,8 %	9 = 1,6 %	14 = 3,3 %	27 = 3,7 %
Overtrædelser vedr. besiddelse af gif- tige og meget giftige midler uden au- torisation	1 = 0,2 %	9 = 1,4 %	11 = 1,9 %	9 = 2,1 %	26 = 3,7 %
Overtrædelser vedr. syn af sprøjter	43 = 7,0 %	35 = 5,4 %	34 = 6,0 %	17 = 4,0 %	41 = 5,6 %
Overtrædelser vedr. IPM-skema	67 = 10,9 %	86 = 13,4 %	37 = 6,5 %	-	-

² Pesticidkontrollåret bestod indtil kontrollåret 2019/2020 af dels KO-pesticidkontroller, som blev gennemført i perioden fra 1. januar til 31. december og dels nationale kontroller, som blev gennemført i perioden fra 1. april til 31. marts året efter. Dette medførte en forskydning i kontrollåret i forhold til budgetår/kalenderår. En stor del af de kontroller, som fx blev udført i kontrollåret 2019/2020 blev først gennemført i begyndelsen af kalenderåret 2020, men tæller med i kontrollåret 2019/2020 og ikke i det selvstændige kontrolår 2020. Fra 2021 følges kalender- og kontrolår for både KO-pesticidkontroller og nationale kontroller. Desuden blev der i 2020 foretaget en generel nedjustering af antallet af kontroller pga. øgede udgifter til kontrol og Covid-19 pandemien.

Bilag 2: Antal kontroller og overtrædelser fordelt på udtræksårsager og kontrolår

	2023				2022				2021				2020			
	Antal kontroller	OK-kontroller	Kontroller med fejl	Antal kontroller	OK-kontroller	Kontroller med fejl	Antal kontroller	Kontroller med fejl	Antal kontroller	OK-kontroller	Kontroller med fejl	Antal kontroller	OK-kontroller	Kontroller med fejl	Antal kontroller	Kontroller med fejl
KON-/KO-kontroller	379	249 = 65,7 %	130 = 34,3 %	384	259 = 67,4 %	125 = 32,6 %	388	262 = 67,5 %	389	301 = 77%	126 = 32,5 %	389	301 = 77%	88 = 23%		
Nationale risikoudpegede kontroller	233	130 = 55,8 %	103 = 44,2 %	260	135 = 51,9 %	125 = 48,1 %	178	82 = 46,1 %	33	10 = 30%	96 = 53,9 %	33	10 = 30%	23 = 70%		
LBST_AFGIFT (Midler med høj afgift/belastning) (tidl. MAN_AFGIFT)	4	3	1 = 25 %	5	4	1 = 20 %	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LBST_AFSTAND (Midler med stort afstands-krav til vandløb og søer) (tidl. MAN_AFSTAND)	4	3	1 = 25 %	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LBST_POT (Væksthusgartnerier) (tidl. MAN_POT)	14	10	4 = 29 %	15	6	9 = 60 %	7	2	-	-	5 = 71 %	-	-	-	-	-
LBST_SJI_POT (Væksthusgartnerier, som ikke har indberettet til SJI) (tidl. MAN_SJI_POT)	8	3	5 = 63 %	10	3	7 = 70 %	6	1	-	-	5 = 83 %	-	-	-	-	-
LBST_GRØNSAG (Landbruger med grønsager) (tidl. MAN_GRØNSAG)	18	8	10 = 56 %	18	11	6 = 33 %	20	11	-	-	9 = 54 %	-	-	-	-	-
LBST_KARTOFLER (kartoffelavlere) (tidl. MAN_KARTOFLER)	20	12	8 = 40 %	19	9	10 = 53 %	13	7	2	2	6 = 46 %	2	2	0 = 0 %		
LBST_JUL (Juletræsproducenter i SJI) (tidl. MAN_JUL)	10	7	3 = 30 %	15	8	7 = 47 %	9	4	1	1	5 = 56 %	1	1	0 = 0 %		
LBST_MASKIN (Maskinstationer) (tidl. MAN_MASKIN)	8	8	0 = 0 %	7	4	3 = 43 %	5	2	-	-	3 = 60 %	-	-	-	-	-

LBST_FRUGT (Frugt- avlere) (tidl. MAN_FRUGT)	20	11	9 = 45 %	11	4	7 = 64 %	22	10	12 = 55 %	2	0	2 = 100 %
LBST_SJI_SEN (Land- brugere, som har indbe- rettet for sendt i SJI) (tidl. MAN_SJI_SEN)	-	-	-	10	5	5 = 50 %	-	-	-	2	0	2 = 100 %
LBST_SJI_UDEN (Landbrugere, som ikke har indberettet i SJI) (tidl. MAN_SJI_UDEN)	24	13	11 = 46 %	28	15	13 = 46 %	15	10	5 = 33 %	4	1	3 = 75 %
LBST_ANV (Midler, som er blevet forbudt at anvende) (tidl. MST_ANVENT- UOVLTPESTICID, MAN_ANV og MST_ANV)	10	5	5 = 50 %	-	-	-	6	4	2 = 33 %	8	3	5 = 63 %
LBST_UOVOLIG (Selvangivelse af anven- delse af ulovlige midler) (tidl. MST_SELVANGI- VELSE, MAN_UOV- LIG)	5	1	4 = 80 %	10	7	3 = 30 %	4	2	2 = 50 %	-	-	-
MST_GOLF (Golfba- ner) (tidl. MAN_GOLF)	11	6	5 = 45 %	10	6	4 = 40 %	5	3	2 = 40 %	-	-	-
MST_OFFENTLIG (Of- fentlige arealer) (tidl. MAN_OFFENTLIG)	4	3	1 = 25 %	9	6	3 = 33 %	-	-	-	-	-	-
MST_DISPENSATIO- NER (anv. af midler på disp.)	5	5	0 = 0 %	15	9	6 = 0,4 %	5	2	3 = 60 %	2	1	1 = 50 %
MST_JULETRÆS- PRODUCENTER (pro- ducenter, som ikke har indberettet i SJI)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1 = 50 %
MST_ANLÆGSGART- NERIER (anlægsgart- nere)	-	-	-	7	6	1 = 14 %	-	-	-	-	-	-

FVST_1 (anmeldelser fra FVST)	-	-	-	-	10	5	2	3 = 60 %	-	-	-	-
MAN_1 (andre anmeldelser fx fra MST)	15	5	5	10 = 67 %	25	7	5	20 = 80 %	10	1	9 = 90 %	
MAN_BEJDSE/LBST_BEJDSE/LBST_BEJDSEVIRKSOMHEDER (Bejdsefirmaer)	4	2	2	2 = 50 %	3	1	1	3 = 75 %	-	-	-	
MAN_MATRIGON (Landbruger med raps i sædskiftet)	-	-	-	-	10	4	-	-	-	-	-	
MAN_SPIREHEAM-MERE (Virksomheder, der anvender spirehæmmere)	-	-	-	-	-	-	4	0 = 0 %	-	-	-	
MST_UDLAND (Landbrug, som også driver landbrug i udlandet)	6	3	3	3 = 50 %	1	1	4	1 = 20 %	-	-	-	
MST_PÅBUDTIDLIGERE ÅR (Opfølgning på tidligere års påbud)	5	3	3	2 = 40 %	5	3	1	2 = 67 %	-	-	-	
LBST_HAVEFRØ_A (Produktion af havefrø (spinatfrø))	10	4	4	6 = 60 %	7	6	6	4 = 40 %	-	-	-	
LBST_HAVEFRØ_B (Produktion af andre havefrø)	-	-	-	-	5	3	1	4 = 80 %	-	-	-	
MST_SYNAF-SPROEJTE (manglende syn af sprøjte)	13	8	8	5 = 38 %	5	2	-	-	-	-	-	
LBST_KÆVLE (Virksomheder, der behandler trækvælvler til eksport)	4	1	1	3 = 75 %	-	-	-	-	-	-	-	
MST_PLANTESKOLERALM (Almindelige planteskoler)	5	3	3	2 = 40 %	-	-	-	-	-	-	-	
MST_PLANTESKOLERFORST (Forstplanteskoler)	6	3	3	3 = 50 %	-	-	-	-	-	-	-	